

Genomen besluiten tijdens de vergadering van de Generale Synode van 14 en 15 november 2025

1) Benoemingen

- **Generaal College voor de Behandeling Beheerszaken (GCBB)**
 - de heer T.H. Copier is benoemd als lid namens het CCBB Zuid Holland
- **Generale College voor de behandeling van Bezwaren en Geschillen (GCBG)**
 - de heer mr. M. Jolink is benoemd als lid van dit college
 - de heer mr. Th.C. van Sloten is benoemd als adviserend lid van dit college
- **Generaal college voor de Visitatie (GCV)**
 - de heer ds. J. Hommes is aangewezen als voorzitter van dit college
- **Generaal College voor het Opzicht (GCO)**
 - de heer ds. C.G. Visser is benoemd als lid van dit college
 - de heer ds. dr. A. Goedvree is benoemd als lid van dit college
 - de heer mr. J.W.A. van Dommelen is benoemd als lid van dit college
 - de heer J.P.M. Breugem MA MM is benoemd als lid van dit college
 - mevrouw mr. H.C. van Vuuren is benoemd als adviserend lid van dit college
 - mevrouw mr. J.W. Janse-Velema is benoemd als adviserend lid van dit college
 - de heer mr. A. Flikweert is aangewezen als voorzitter van dit college

Besluit inzake Tussenrapportage Ambt (GS 25-11)

De generale synode heeft kennisgenomen van:

1. Het rapport 'Inrichting van de Ruimte voor Woord en Geest' – Tussenrapportage werkpakket 5 (enz.);
2. De oplegbrief van het moderamen bij de synode-agenda;
3. De 'Rapportage van de bijzondere commissie van rapport' d.d. 21 oktober 2025;
4. Het advies van de Generale Raad van Advies
5. De reactie van de Raad van Advies voor het Gereformeerd Belijden d.d. 4 november 2025.

De generale synode overweegt:

1. De tussenrapportage is wat haar titel aangeeft te zijn: een tussenrapportage, bedoeld om verder uitgewerkt te worden, en om voldoende richting te geven aan het werk aan andere werkpakketten, waarvan de tussenrapportage met name noemt de werkpakketten 'rechtspositie' en 'kerkorde' (6 en 7).
2. Vanwege dit karakter -van tussenrapportage- is over de inhoud van het rapport geen specifieke besluitvorming nodig.
3. De projectleiding heeft aangegeven het gewenst te achten, dat de synode haar instemming uitspreekt over de in de tussenrapportage voorgestelde richting en vervolgstappen.
4. Mede gelet op de gegeven adviezen, in het bijzonder dat van de bijzondere commissie van rapport, kan de synode positief ingaan op dit verzoek.

De generale synode spreekt uit:

1. De generale synode heeft met instemming kennis genomen van de tussenrapportage en gaat akkoord met de voorstellen voor het vervolg.
2. Zij dankt allen die bij de voorbereiding van deze besluiten betrokken zijn geweest.

2) Besluit inzake 'splitsing' CCBB Gelderland (LWK 25-04)

De generale synode heeft kennisgenomen van:

1. de notitie van het moderamen over de 'splitsing' van het CCBB Gelderland d.d. 31-10-2025, met als bijlagen:
 - a) de notitie 'Argumenten inzake splitsing CCBB Gelderland in een CCBB Veluwe en een CCBB Gelderland Zuid&Oost' van de hand van de heer W. Oosterom d.d. 26 januari 2025
 - b) de brief van het CCBB Gelderland d.d. 10 september 2025
 - c) de brief van de CV Gelderland Zuid en Oost d.d. 16 september 2025
 - d) de brief van het BMCV Veluwe d.d. 9 oktober 2025
2. het rapport van de Commissie van Rapport LWK d.d. 7-11-2025
3. het advies van de generale raad van advies d.d. 11-11-2025

De generale synode overweegt:

1. In de notitie wordt toegelicht waarom het wenselijk is dat de classes Veluwe respectievelijk Gelderland Zuid en Oost elk een eigen CCBB^[1] zullen hebben, namelijk als bestuurlijk tegenover van de in deze classes actieve classisteams, samen met de BMCV^[2]'s.
2. Blijkens de notitie heeft aan het bestaan van één CCBB ooit een besluit van de generale synode ten grondslag gelegen, om die reden is het nodig dat de generale synode nu besluit dat elke classis een eigen CCBB zal hebben.
3. Het kan aan het CCBB Gelderland en de BMCV's overgelaten worden om deze zaken praktisch te regelen.

De generale synode besluit:

1. In afwijking van het besluit van de generale synode van september 2017 zal er met ingang van 1 januari 2026 in zowel de classis Veluwe als de classis Gelderland Zuid en Oost een CCBB zijn.
2. Het moderamen op te dragen dit besluit kenbaar te maken aan het CCBB Gelderland en de BMCV's Veluwe respectievelijk Gelderland Zuid en Oost en hen te verzoeken het nodige te doen om dit besluit te effectueren.
3. Allen te danken die bij de voorbereiding van deze besluiten betrokken zijn geweest.

^[1] classicaal college voor de behandeling van beheerszaken

^[2] breed moderamen van de classicale vergadering

3) Besluit inzake de voorstellen generaal college voor de kerkorde (GS 25-15)

De generale synode heeft kennisgenomen van:

1. Van de zijde van het GCKO:
 - a) Het rapport 'Rapport over de aanduiding van het ambt: Predikant of vervangen door Dienaar des Woords', met daarbij twee bijlagen
 - b) De notitie 'Vragen en discussiepunt implementatie ambtsvisie', met een bijlage
2. Van de zijde van het moderamen:

- a) de oplegbrief van het moderamen d.d. 7 november 2025
 - b) een notitie 'Toelichting moderamen bij onderwerp 'Voorstellen GCKO'';
3. de notitie 'Reactie projectleiding 'Inrichting van de Ruimte voor Woord en Geest'' op documenten van GCKO ten behoeve van de generale synode 14/15 november 2025
 4. het advies van de commissie van rapport LWK d.d. 7 november 2025
 5. het advies van de GRA d.d. 11 november 2025.

De generale synode overweegt:

1. De twee GCKO-notities - waarvan de eerste op verzoek van de generale synode is opgesteld, en de tweede eigener beweging door het GCKO is ingebracht - bevatten bij elkaar vier hoofdonderwerpen en tien kleinere onderwerpen en overwegingen daarbij; het GCKO geeft aan dat het besluiten nodig heeft van de generale synode over deze vragen teneinde kerkordevoorstellen in eerste lezing aan de synode voor te kunnen leggen in haar vergadering van april 2026.
2. De vier hoofdonderwerpen zijn, kort aangeduid:
 - 1) de introductie van het begrip 'Dienaar des Woords' in de kerkorde;
 - 2) kerkelijk werker: bediening of ambt?
 - 3) preekconsent voor 'kerkelijk werker nieuwe stijl'?
 - 4) de ordinatie van predikanten en pastores.
3. In de notitie van het moderamen, alsmede in de adviezen van GRA, RAGB en de commissie van rapport zijn overwegingen dan wel voorstellen voor besluitvorming opgenomen.
4. Gelet op alle genoemde adviezen en overwegingen en het besprokene ter vergadering overweegt en besluit de generale synode als hierna aangegeven.

De generale synode overweegt nader en besluit:

Ad 1. Over de introductie van het begrip 'Dienaar des Woords' in de kerkorde

Het GCKO bespreekt de vraag of het gewenst is om in de kerkorde de term 'Dienaar des Woords' (hierna afgekort als DdW) te gaan gebruiken, om daarmee dan zowel predikanten als pastores aan te duiden.

Het GCKO noemt vijf argumenten om dit **niet** te doen en om het te houden bij 'predikant', aangevuld met 'predikant-pastor'.

Daarbij noemt het GCKO twee ordinantieartikelen, waarin ter aanvulling toch over 'dienaren des Woords' gesproken kan worden: ord. 3-9-1 en ord. 3-15-1.

In twee bijlagen laat het GCKO zien hoe de keuze voor of tegen DdW uitwerkt in de kerkordetekst.

In het rapport 'Ruimte voor Woord en Geest' is uitgegaan van de term DdW. In het rapport 'Geroepen door Christus' (Wisse e.a.) is hiervoor ook een onderbouwing gegeven.

Er blijft sowieso ruimte voor het gebruik van de term 'Dienaar des Woords' in liturgie, theologische bezinning en verdere kerkelijke praktijk.

> De generale synode besluit om het voorstel van het GCKO te aanvaarden en daarom de opname van de term 'Dienaar des Woords' in de kerkorde te beperken tot een/enkele plaatsen in de ordinanties, te weten ord. 3-9-1 (eventueel: 'en ord. 3-15-1') en overigens de termen 'predikant' en 'predikant-pastor' in de kerkorde te gaan gebruiken als ambtsaanduiding

Ad 4. Over de ordinatie van predikanten en pastores.

Het GCKO *ontraadt* de synode te besluiten, dat in de kerkorde het begrip 'ordinatie' zal worden geïntroduceerd als het gaat om predikanten en pastores, en het te laten bij 'bevestiging'. Het GCKO is van oordeel dat er aan het begrip 'ordinatie' een andere opvatting van het ambt van predikant is verbonden, dan geldig is binnen onze kerk.

In 'Ruimte voor Woord en Geest' is in vervolg op 'Geroepen door Christus' uitgegaan van een zekere onderscheiding tussen het ambt van predikant en de gemeenteambten (de 'twee sporen'), zodat bij het eerste ambt wel degelijk het begrip 'ordinatie' passend is.

Het moderamen betoogt echter in zijn notitie, dat het begrip 'ordinatie' een beslissende rol speelt in het rapport 'geroepen door Christus'. In dit begrip zitten impulsen die tot een vernieuwing van de ambtspraktijk en de ambtsspiritualiteit kunnen leiden. Het moderamen stelt voor om die uitwerkingen eerst inzichtelijk te maken en pas daarna over te gaan tot kerkordelijke inbedding van dit begrip.

> De generale synode besluit om pas later over de invoering van het begrip 'ordinatie' in de kerkorde c.a. te besluiten, nadat de betekenis van dit begrip voor onze kerk verder is uitgewerkt en besluit het moderamen opdracht te geven hiertoe het nodige in gang te zetten.

Ad 2 Over kerkelijk werker: bediening of ambt? en

Ad 3. Over (afschaffen) preekconsenten van kerkelijk werkers

> De generale synode besluit de projectgroep en GCKO te verzoeken in overleg te treden over deze onderwerpen, in samenhang met het onderwerp 'ordinatie', en daarover nader te rapporteren in een volgende synodevergadering.

Ad 5. Over de tien kleinere onderwerpen

Het moderamen heeft in zijn notitie de vragen, die het GCKO over tien kleinere onderwerpen heeft gesteld, van een antwoord voorzien, onder verwijzing naar de antwoorden gegeven ds. Arie van der Maas.

> De generale synode besluit deze antwoorden te accorderen met dien verstande, dat het moderamen (ten bate van de voortgang van het proces) mandaat krijgt om in overleg met het GCKO en ds. Arie van der Maas besluiten te nemen over vraagpunten 1.3, 1.4, 1.5, 1.7 en 1.10 uit "Vragen en discussiepunten implementatie ambtsvisie".

en

in de synode van 13 februari 2026 er nadere informatie aan de synode zal worden gegeven t.a.v. besprekingen die als doel hebben te komen tot een convenant tussen de drie opleidingsinstellingen en de kerk

En verder

6. Het moderamen en het bestuur van de dienstenorganisatie te verzoeken het nodige te doen om tot uitvoering van deze besluiten te komen;
7. Allen te danken die bij de voorbereiding van deze besluiten betrokken zijn geweest.

4) Overige besluiten:

Besluit inzake de aanstelling van een algemeen directeur van de dienstenorganisatie ad interim.

De generale synode heeft, na in comité door het moderamen geïnformeerd te zijn geworden over de stand van zaken, het moderamen met algemene stemmen mandaat gegeven om zo spoedig mogelijk namens de synode een algemeen directeur ad interim aan te stellen, met inachtneming van de door de generale synode daaraan gestelde criteria en voorwaarden.

Besluit inzake het benoemen van een derde bestuurslid.

De generale synode heeft, na in comité door het moderamen geïnformeerd te zijn geworden over de stand van zaken, met algemene stemmen drie dingen besloten:

- 1) het moderamen mandaat te geven om nieuwe bestuursleden te zoeken en namens de generale synode te benoemen; indien er slechts één gevonden en benoemd kan worden, zal er aldus een rompbestuur van drie leden ontstaan;
- 2) de preses aan te wijzen als het tweede moderamenlid dat zitting heeft in het bestuur, ten minste voor de duur van het onderzoek naar de governance van de kerk en de dienstenorganisatie;
- 3) kennis te nemen van het feit dat, zolang er nog geen functionerend bestuur is, het moderamen zaken die geen uitstel gedogen behartigt (ord. 4-26-3).